

Egri hőtároló tartálypark

Tervezés, kivitelezés,
üzemeltetés bemutatása

Eger, 2022. május 23.

Előadó: EVAT Zrt. és Lakatos Tibor, REÁL-ENERGO
Kft.

Az előadás kidolgozásában közreműködtek:
Sautner Lilla, Vörös Krisztián, Horváth Zoltán
tervező mérnökök (REÁL-ENERGO Kft.)

A távhő története Egerben

Kezdetek – 1972 az őskor

Egy ilyen kazánnal kezdődött az egeri távfűtés.

Truman 411

A távhő története Egerben

Kezdetek – 1974 az I. ütem

Induló eszközpark:

- 4db HF-7/12 forróvizes kazán egyenként 8 MW teljesítménnyel,
- 1db HOK-4/12 gőzkazán.

A távhő története Egerben

1983 – a II. ütem

Növekvő / tervezett hőigény

+ 2db KVGM-20 forróvizes kazán egyenként 23 MW teljesítménnyel.

2002

- Megépül a gázmotoros kiserőmű, 4 db, egyenként $1,35 \text{ MW}_{\text{th}}$ teljesítményű gázmotorral.

2015

- Elbontásra kerül az egyik HF-7/12 forróvizes kazán és a HOK-7/12 gőzkazán.
- A nyári és átmeneti hőigényekhez jobban igazodó 2,5 MW teljesítményű ASTEBO gázkazán és egy 0,5 t/h teljesítményű CERTUS JUNIOR gyorsgőzfejlesztő kerül telepítésre.

A távhő története Egerben

2019

- Elbontásra kerül a második HF-7/12 forróvízes kazán.
- Nyereségkorlát feletti eredményből és a KEHOP-5.3.1. pályázati támogatásból egy 8 MW teljesítményű kondenzációs üzemre is képes BOSCH kazán valósul meg.

Hőtároló tartálpark megvalósítása

- A beruházás költsége nettó: 131.144.000 Ft
- Források: - KEOP-5.4.0/12-2015-0008 retrospektív pályázat keretében 88,68 MFt és az EVAT Zrt. nyereség korlát feletti eredménye.
- Tervező: - Tanulmány: REÁL-ENERGO NOVA Kft.
- Kiviteli tervek: REÁL-ENERGO NOVA Kft.

A hőtároló tartálpark létesítésének indokai

- **Előzmények:**

1. Az EVAT Zrt. Malomárok utcai telephelyén saját tulajdonú kazánok és a Veolia Zrt. által üzemeltetett gázmotorok találhatóak.
2. A gázmotorok szabályozása az üzemeltető gazdasági érdekén alapul, így hőtermelése nem egyenletes.
3. A gázmotorok üzemének kiegyensúlyozását a kazánok biztosították.

Megnevezés	Mennyiség (db)	Típus	Teljesítmény (MW/db)
Kazánok	2	HF 7/12	8,4
	2	KVGM-20	23,26
	1	BOSCH UT-M 46	8
	1	HOVAL THW-I 34/25	2,5
Gyorsgőzfejlesztő	1	CERTUSS JUNIOR 500	0,33
Gázmotor	4	CATERPILLAR G 3516 B LE	1,45

A hőtároló tartálypark létesítésének indokai

- **Elérendő célok:**

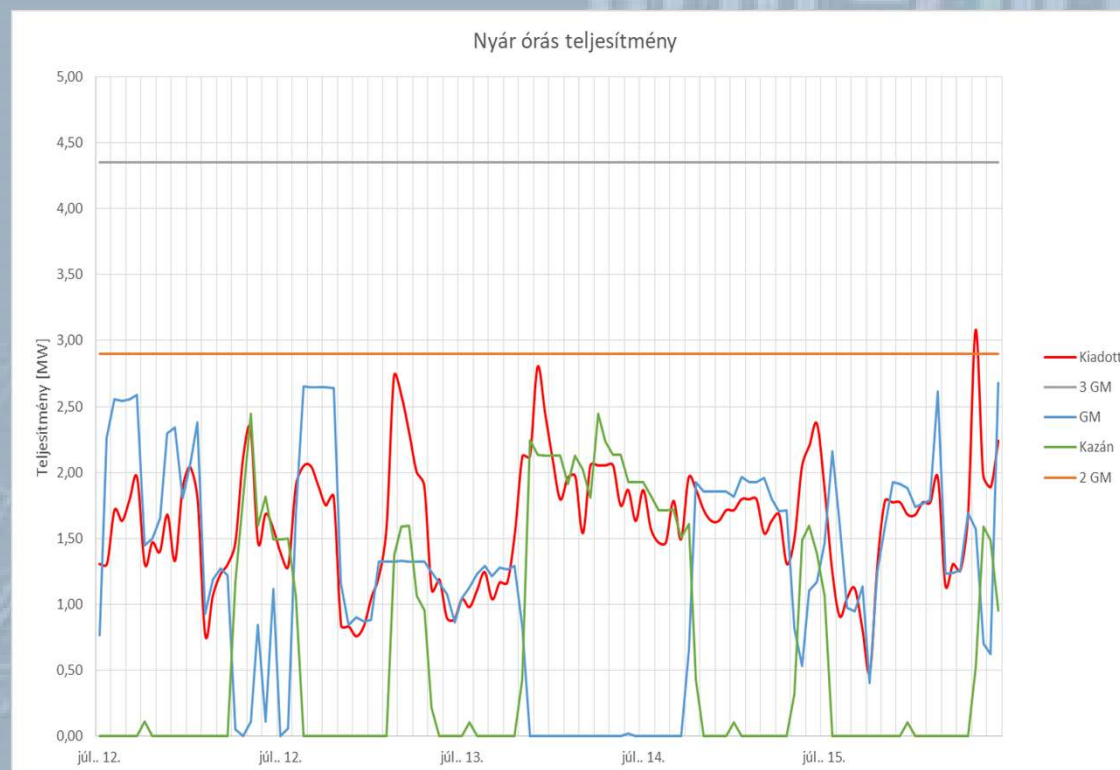
1. A gázmotorok villamos oldali szabályozásából adódó teljesítmény ingadozások kiküszöbölése.
2. Kazánok terhelésváltoztatásainak csökkentése.
3. Téli időszakban a lekötött gázteljesítmény csökkentése
4. Energiafelhasználás optimalása.

Hőtároló méretezésének energetikai szempontjai

Nyári időszakban

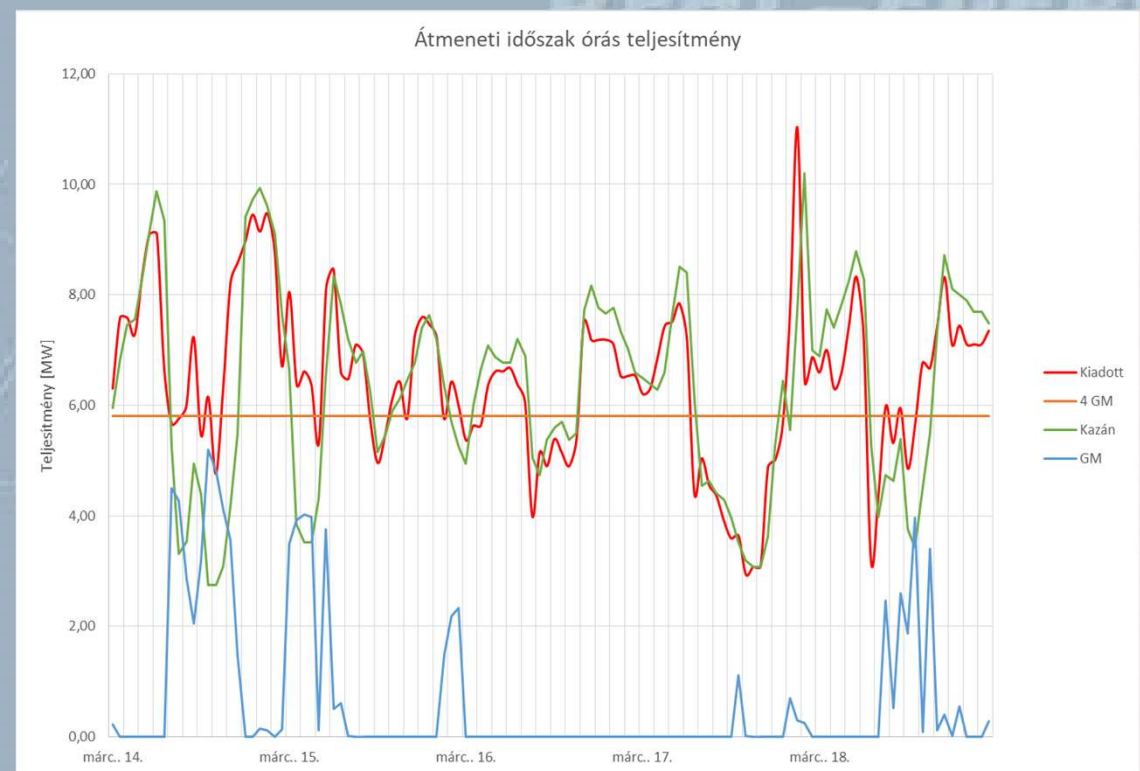
- 2,5 MW teljesítményű kazán együttes üzeme a gázmotorokkal biztosítható legyen.
- A kazán minimális teljesítménye 0,5 MW – ez alatti teljesítmény-igény esetén betárolás szükséges.
- A kazán maximális teljesítménye fölötti teljesítmény-igények esetén a tároló kisütése szükséges.
- A tároló szükséges mérete nyári időszakban **15 m³**.

Hőtároló méretezésének energetikai szempontjai

Átmeneti időszakban

- 8 MW teljesítményű kazán és a gázmotorok együttes üzeme.
- Kazán minimális teljesítménye 2 MW. Ennél alacsonyabb igény nem volt a vizsgált időszakban.
- Maximális teljesítmény 8 MW. Efölötti igények esetén a tároló kisütése szükséges.
- A tároló szükséges mérete - biztonsági tartalékot figyelembe véve - az átmeneti időszakban **240 m³** .

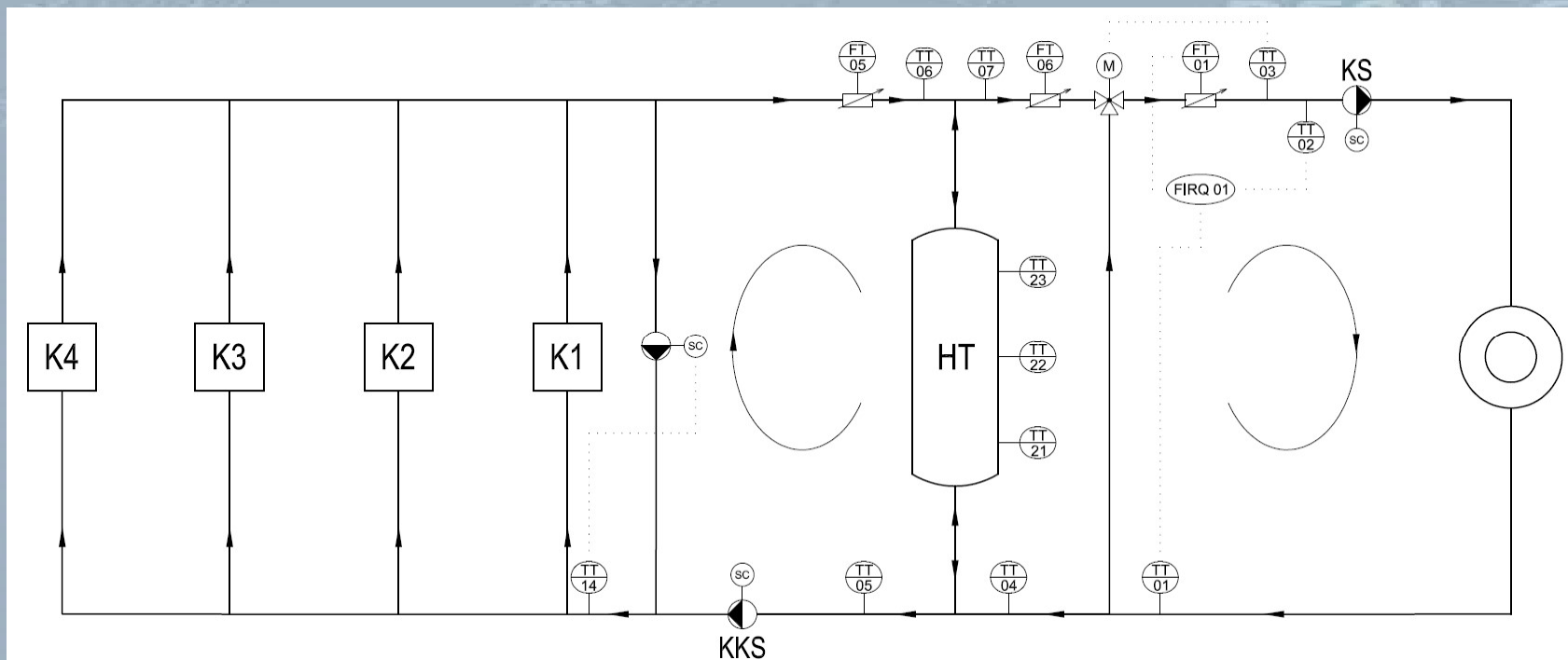
Hőtároló létesítéséből adódó energia- és költségmegtakarítás

- A kazán egyenletesebb üzeméből adódó hatásfok javulás következtében elérhető energia megtakarítás.
- A gázmotoros kiserőmű hőigényeken felüli hőteljesítménye betárolásra kerül, így kevesebb hőt kell a kazánnal előállítani.
- A gázmotoros hőtermelés függetleníthető a villamosenergia termeléstől.
- A lekötött gázteljesítmény csökkenthető a tároló fűtési időszakbeli használatával.

Hőtároló park tervezésének műszaki szempontjai

Működés alapgondolata

- Hőtermelői és fogyasztói hidraulikai körök szétválasztása.
- Hidraulikai körök egyensúlyának biztosítása, illetve szükség szerinti elhangolásuk.

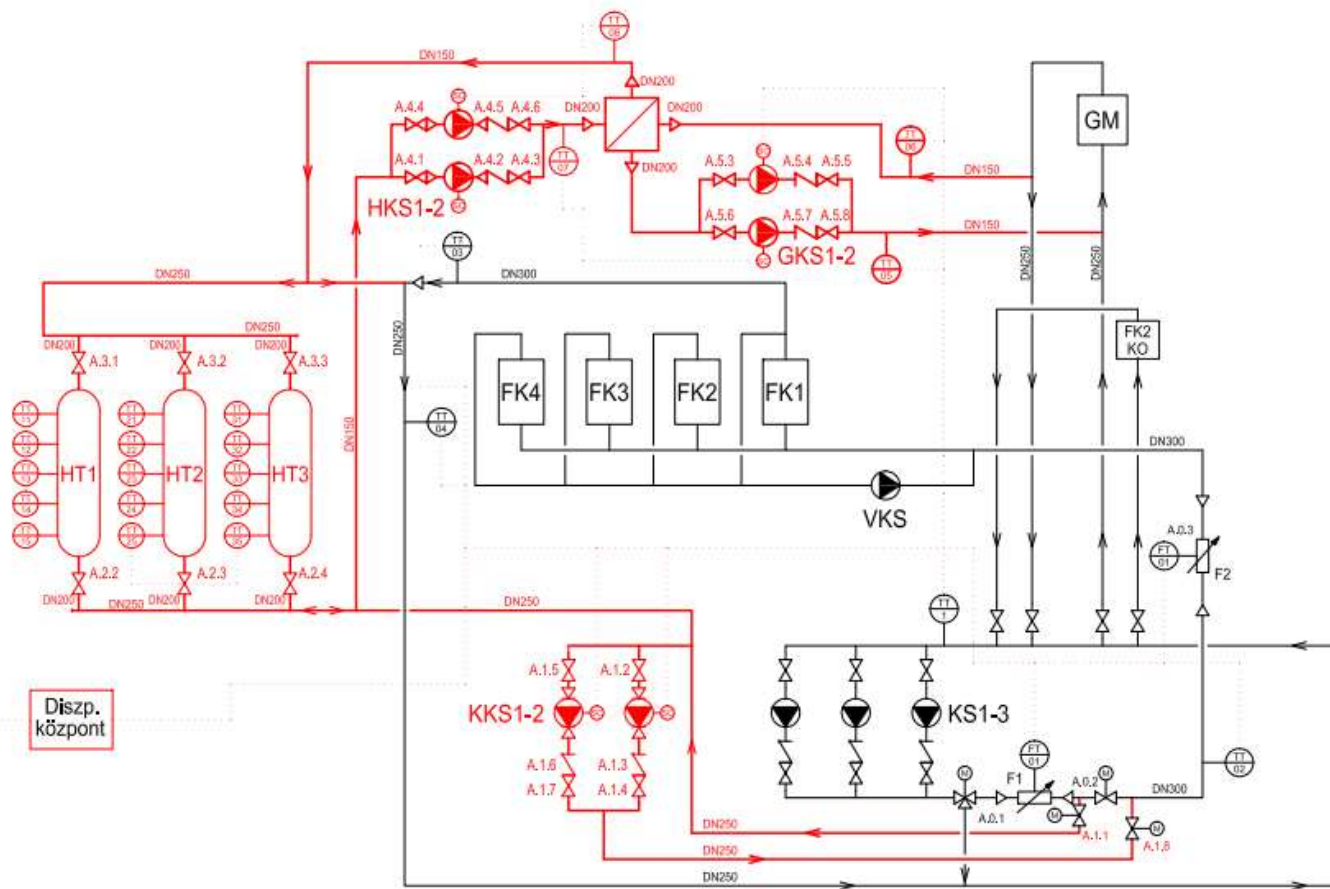

Hőtároló park tervezésének műszaki szempontjai

Tervezés szempontjai

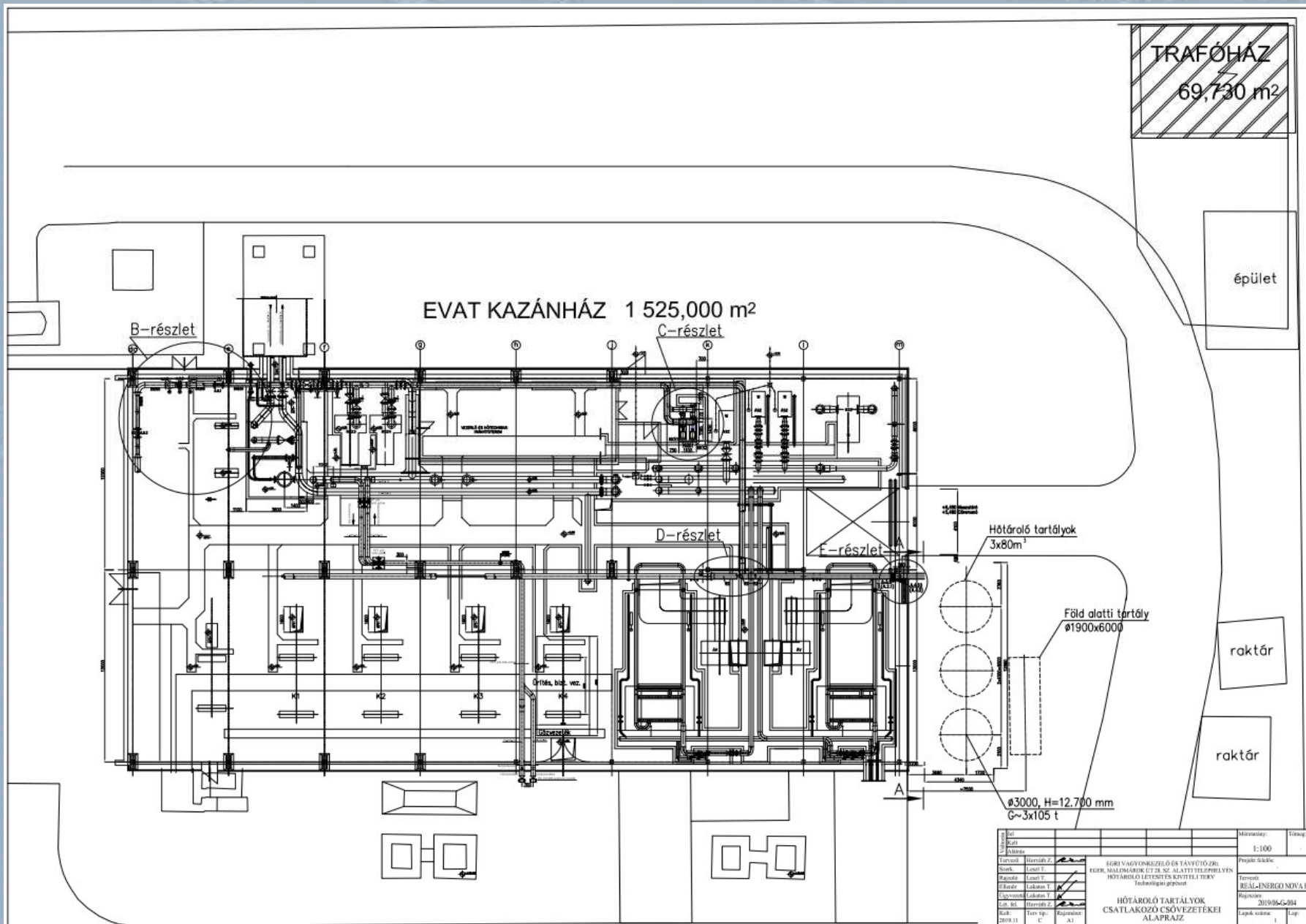
- Főberendezések méretezése.
- Megfelelő csatlakozási pontok meghatározása
  - Sémán
  - Valóságban.
- Főberendezések telepítési helyének meghatározása.

Működési vázlat

Jel		Méretarány:	Tömeg:
Vallozás	Kelt		
Aláírás			
Tervező	Horváth Z.	EGRI VAGYONKEZELŐ ÉS TÁVFÜTŐ ZRT. EGER, MALOMÁROK ÚT 28. SZ. ALATTI TELEPHELYÉN HŐTÁROLÓ LÉTESÍTÉS KIVITELI TERV Technológiai gépészet MŰKÖDÉSI VÁZLAT GÁZMOTORHÓ BETÁROLÁSÁHOZ	
Szerk.	Rédai D.		
Rajzoló	Rédai D.		
Ellenőr	Lakatos T.		
Ügyvezető	Lakatos T.		
Lét. fel.	Horváth Z.	Projekt felelős:	
Kelt:	Terv tip.:	Rajzszám:	
2019.11	C	2019/06-G-020	
Rajzméret:	A3	Lapok száma:	Lap:
		1	1

Tervező		Méretnyit:		Tervező	
Dr. B. B. B.	Dr. B. B. B.	1:100			
EGER VAGYONKEZELŐ ÉS TÁVFŰTŐ ZRT. EGER, MAJLISMAK UT 23. SZ. ALATTI TELEPÉLVÉN HŐTÁROLÓ LEVELOSÍTÉS KIVETÉLI TERV Technológiai gépábrák					
HŐTÁROLÓ TARTÁLYOK CSATLAKOZÓ CSŐVEZETÉKEI ALAPRAJZ					
Projekt címe: REAL-ENERGO NOVA KE			Rajzszám: 2019/86-6/04		
Lapok száma: 1			Lap: 1		

Hőtároló park tervezésének műszaki szempontjai

A létesítéshez engedélyezési eljárás szükséges mivel a tárolók:

- Meghaladják a 60 m³-t, illetve a 6 m-es magasságot, továbbá a berendezés
- Nyomástartó edénynek minősül.

Eemiatt sajátos építményként szükséges engedélyeztetni.

Az engedélyezési eljárást a Reál-Energo csoport sikeresen lebonyolította.

Tartályok becsomagolva várják a szállítást a Gönczi és Fia Kft. telephelyén

Kivitelező a TERRA-21 Kft.

- 2020.12. megvalósul a 3 x 80 m³-es hőtárolós tartálypark.
- 2021.09. a gázmotorok rákötése is megtörténik.

Hőtároló park üzemeltetési tapasztalatai

■ Üzemeltetés:

Problémák: Kezdeti beállítási, kezelhetőségi problémák. IT szoftver módosítással kiküszöbölésre kerültek.

- téli időszakban (nappali $T_{\text{külső}} < -2^{\circ}\text{C}$ tartósan) a rendszer automatikus üzemben működik,
- átmeneti időszakban a fogyasztói csúcsok kiegyenlítésére kényszerített töltés / kisütés történik, elkerülendő plusz hőforrás beléptetését a rendszerbe,
- gázmotorok kapcsolása: téli / nyári üzem.

Előremenő primer víz hőmérsékletének alakulása a nyári időszakban

Gázmotoros rákötés előtt

65 – 80 °C

(esetenként 80 °C felett)

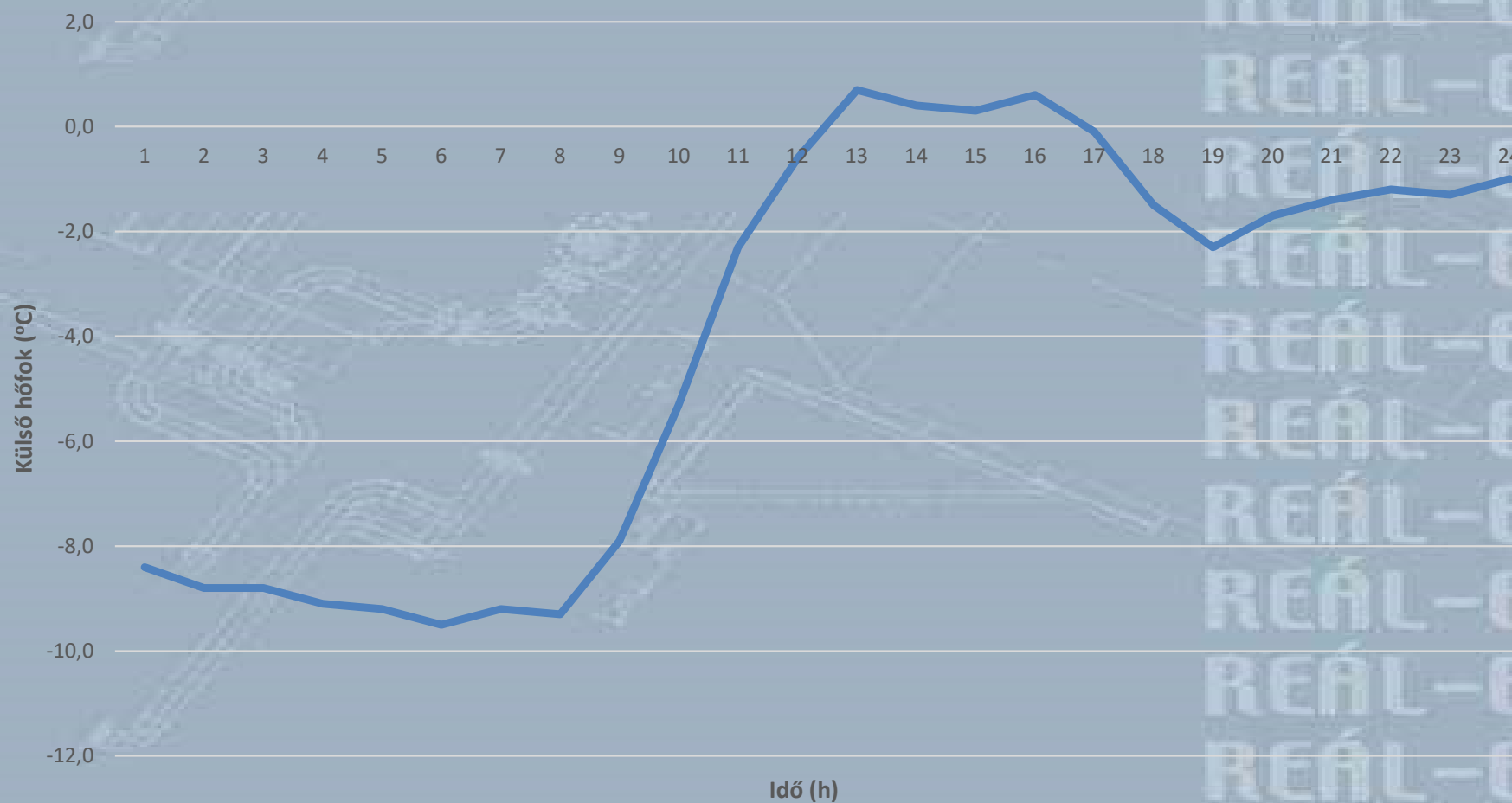
Gázmotoros rákötés után

60 – 70 °C

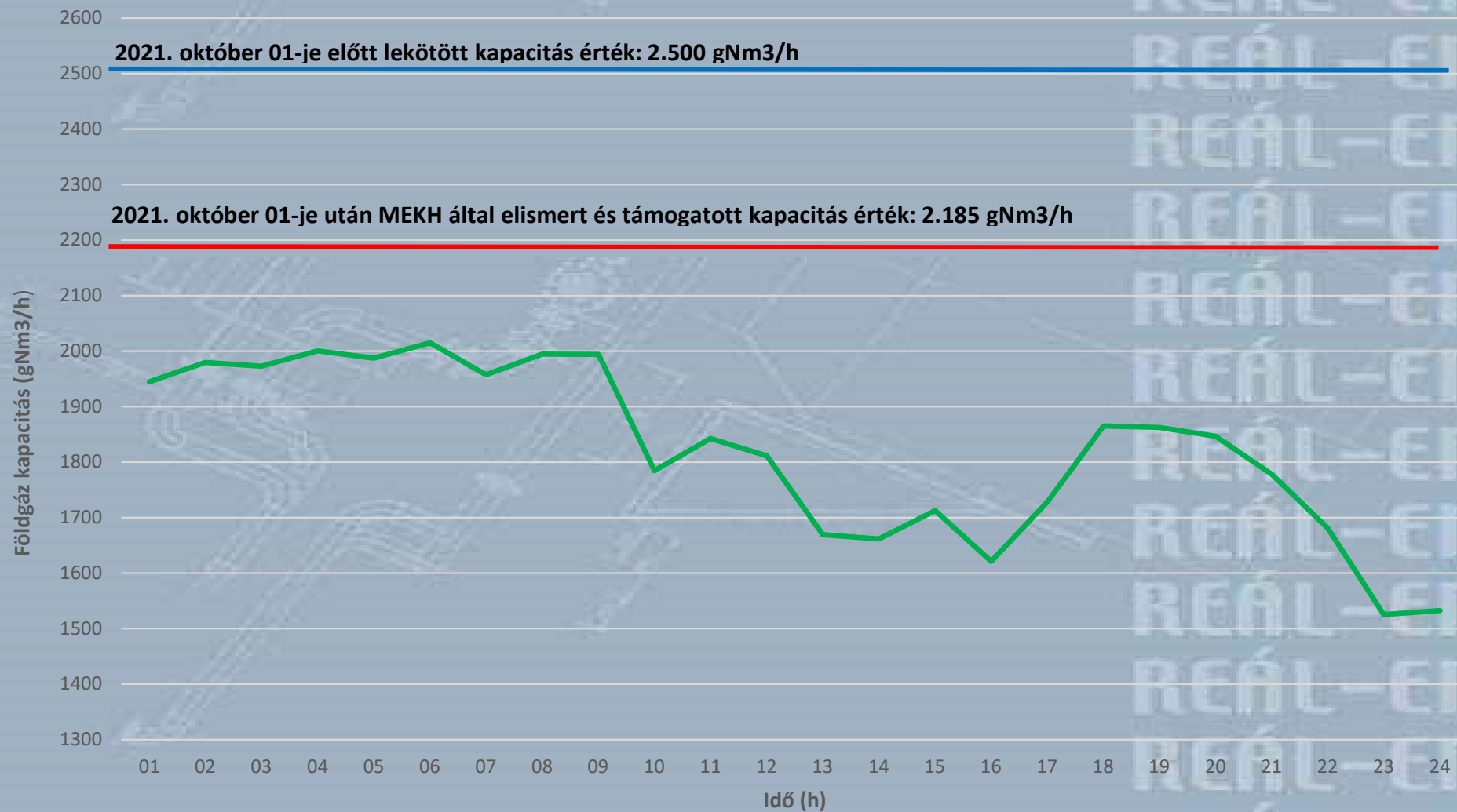
Jelentős javulás tapasztalható.

Eger, 2022. január 13-i nap külső hőfok alakulása

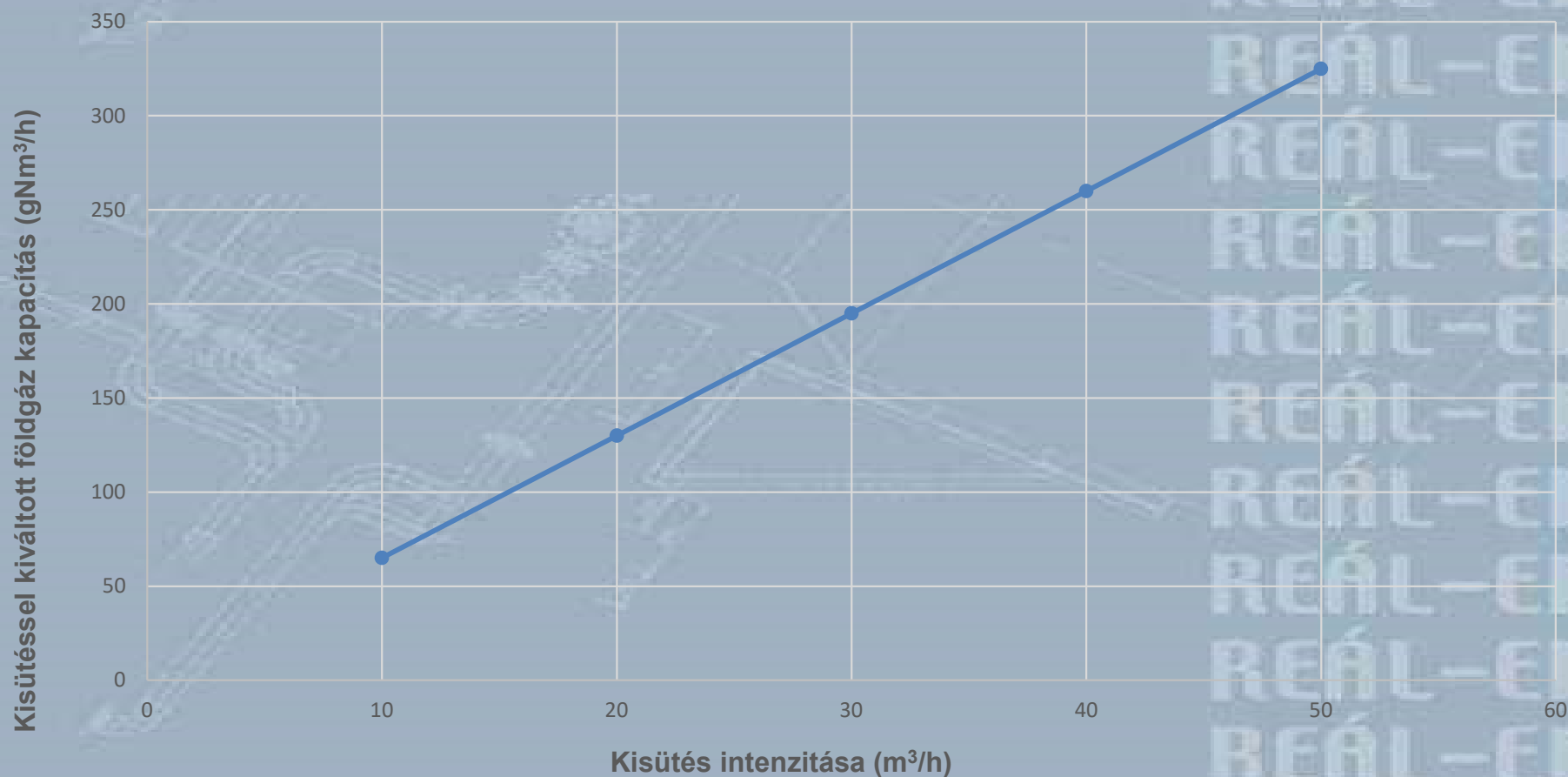

Gázkapacitás alakulása tartályparkkal

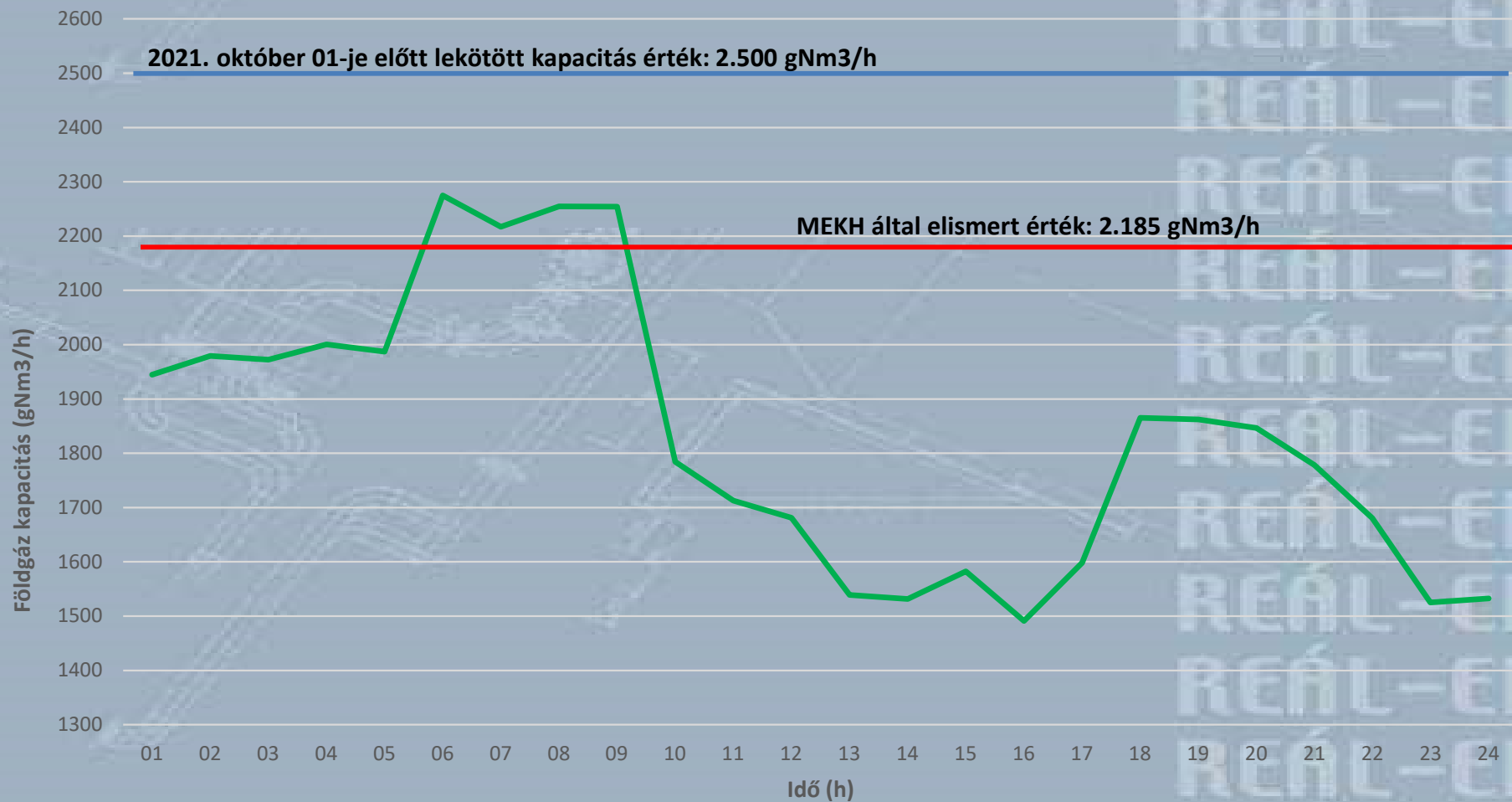
Eltérő kisütési intenzitással kiváltott földgáz kapacitás

(110 °C-os tartály hőmérséklettel számolva)

Gázkapacitás alakulása tartálypark nélkül

Gazdasági/ energetikai eredmény:

- primer energia megtakarítás,
- kevesebb kazán indítás, felfűtés,
- jobb hatásfokkal üzemelő kazánok,
- nyári időszakban alacsonyabb primer előremenő hőmérséklet, csökkenő távvezetési hőveszteség,
- MEKH által elismert és támogatott gázkapacitás túllépésének veszélye jelentősen csökken.

**KÖSZÖNJÜK MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**